Eiropas Parlaments
2024-2029

Ekonomikas un monetārā komiteja

2024/2118(INI)

24.03.2025

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par vienkārša nodokļu regulējuma lomu un nodokļu regulējuma sadrumstalotību Eiropas konkurētspējas kontekstā
(2024/2118(INI))

Ekonomikas un monetārā komiteja

Referents: Michalis Hadjipantela

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 10

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU.....11

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par vienkārša nodokļu regulējuma lomu un nodokļu regulējuma sadrumstalotību Eiropas konkurētspējas kontekstā
(2024/2118(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 4. pantu un 64.–66. pantu un iekšējā tirgus, preču, pakalpojumu un kapitāla brīvas aprites un personu brīvas pārvietošanās principu,

– ņemot vērā LESD un it īpaši tā 113., 114. un 115. pantu,

– ņemot vērā Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīvu 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs[1] (Procentu un honorāru maksājumu direktīva),

– ņemot vērā Padomes 2011. gada 30. novembra Direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs[2] (Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva),

– ņemot vērā Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīvu (ES) 2022/2523 par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā[3], kas ir Eiropas Savienības atbildes reakcija uz starptautisku nodokļu koordinēšanu, paredzot šādu globālu minimālo nodokļa likmi 15 % apmērā,

– ņemot vērā pašreizējās norises attiecībā uz divu pīlāru risinājumu, lai stātos pretī izaicinājumiem, kurus nodokļu jomā rada ekonomikas digitalizācija,

– ņemot vērā 2015. gada oktobra nobeiguma ziņojumus par ESAO/G20 nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (*BEPS*) projektu,

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras 2020. gada 14. oktobrī pieņemtos ziņojumus par pirmā un otrā pīlāra konceptuālajiem plāniem un ESAO 2020. gada 12. oktobra ekonomiskās analīzes un ietekmes izvērtējuma "Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment" (Digitalizācijas radītie izaicinājumi nodokļu jomā: ekonomiskās ietekmes izvērtējums) rezultātus,

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras 2021. gada 8. oktobra paziņojumu "Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy" (Divu pīlāru risinājums, lai stātos pretī digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem nodokļu jomā),

[1] OV L 157, 26.6.2003., 49. lpp.
[2] OV L 345, 29.12.2011., 8. lpp.
[3] OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj.

– ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošās struktūras *BEPS* jomā 2021. gada 20. decembra otrā pīlāra paraugnoteikumus par vispārējas minimālās 15 % nodokļa likmes ieviešanu valsts līmenī,

– ņemot vērā ASV 2022. gada 16. augusta Publisko tiesību likumu Nr. 117-169, kas pazīstams kā Inflācijas pazemināšanas akts,

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. jūlija paziņojumu "Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju" (COM(2020)0312),

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojumu "Uzņēmējdarbības nodokļi 21. gadsimtā" (COM(2021)0251),

– ņemot vērā Komisijas 2021. gada 22. decembra priekšlikumu Padomes direktīvai par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām Savienībā (COM(2021)0823), kā arī Parlamenta nostāju attiecībā uz šo priekšlikumu[4],

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada janvārī veikto pētījumu ar nosaukumu "Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement: final report" (Nodokļu saistību izpildes izmaksas MVU — atjauninājums un papildinājums: galīgais ziņojums),

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 11. maija priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko paredz noteikumus par atvieglojumu tādu stimulu samazināšanai, kas sekmē parādsaistību uzņemšanos, un par procentu atskaitāmības ierobežošanu uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām (COM(2022)0216),

– ņemot vērā Komisijas 2022. gada 8. decembra priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā (COM(2022)0701), Komisijas priekšlikumu Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz PVN administratīvās sadarbības pasākumiem, kas vajadzīgi digitālajam laikmetam (COM(2022)0703), Komisijas priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz elektronisko pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojuma sertifikātu (COM(2024)0278) un Padomes 2024. gada 5. novembra vienošanos par tiesību aktu paketi "PVN digitālajā laikmetā",

– ņemot vērā Padomes 2024. gada 10. decembra Direktīvu (ES) 2022/2523 par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem[5] (*FASTER*),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 12. septembra priekšlikumu Padomes direktīvai par uzņēmējdarbību Eiropā: ienākuma nodokļu sistēma (*BEFIT*) (COM(2023)0532),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 12. septembra priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu sistēmu mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem un groza Direktīvu 2011/16/ES (COM(2023)0528),

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 12. septembra priekšlikumu Padomes direktīvai par transfertcenu noteikšanu (COM(2023)0529),

[4] OV C 479, 16.12.2022., 89. lpp.
[5] OV L, 2025/50, 10.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj.

– ņemot vērā Padomes 2024. gada 17. un 18. aprīļa secinājumus par jaunu Eiropas konkurētspējas kursu,

– ņemot vērā Padomes 2024. gada 24. maija secinājumus par vienoto tirgu visu labā,

– ņemot vērā Eiropadomes 2024. gada 8. novembra Budapeštas deklarāciju par jauno Eiropas konkurētspējas kursu,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 11. marta secinājumus par ES konkurētspēju veicinošu programmu liekā atmešanai un vienkāršošanai nodokļu jomā,

– ņemot vērā Eiropadomes 2025. gada 20. marta secinājumus par konkurētspēju, kuros īpaša uzmanība pievērsta vienkāršošanai un regulatīvā un administratīvā sloga mazināšanai,

– ņemot vērā 2022. gada 16. februāra rezolūciju par Sestās PVN direktīvas īstenošanu: ko vēl nepieciešams paveikt, lai samazinātu PVN atšķirības ES[6],

– ņemot vērā 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu)[7],

– ņemot vērā 2022. gada 15. februāra rezolūciju par valstu nodokļu reformu ietekmi uz ES ekonomiku[8],

– ņemot vērā 2022. gada 10. marta rezolūciju par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā[9], kurā prasīts ieviest standartizētu satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā,

– ņemot vērā 2022. gada 4. oktobra rezolūciju par jauno tehnoloģiju ietekmi uz nodokļiem: kriptovalūtas un blokķēdes[10],

– ņemot vērā 2022. gada 10. marta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par taisnīgāku un vienkāršāku nodokļu sistēmu atveseļošanas stratēģijas atbalstam (EP turpmākie pasākumi saistībā ar Komisijas jūlijā pieņemto rīcības plānu un 25 iniciatīvām PVN, uzņēmējdarbības nodokļu un individuālu nodokļu uzlikšanas jomā)[11],

– ņemot vērā 2022. gada 4. maija rezolūciju par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar konferences par Eiropas nākotni secinājumiem[12],

– ņemot vērā 2023. gada 15. jūnija rezolūciju par pieredzi, kas gūta saistībā ar Pandoras dokumentiem un citu publiskotu informāciju[13], kurā prasīts arī uzlabot ziņošanu un informācijas apmaiņu,

---

[6] OV C 342, 6.9.2022., 88. lpp.
[7] OV C 132, 24.3.2022., 167. lpp.
[8] OV C 342, 6.9.2022., 14. lpp.
[9] OV C 347, 9.9.2022., 172. lpp.
[10] OV C 132, 14.4.2023., 15. lpp.
[11] OV C 347, 9.9.2022., 211. lpp.
[12] Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0141.
[13] OV C, C/2024/492, 23.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/492/oj.

– ņemot vērā 2023. gada 12. decembra rezolūciju par turpmāku uzņēmumu nodokļu jomas noteikumu reformu[14],

– ņemot vērā 2022. gada 9. maija ziņojumu par konferences par Eiropas nākotni galīgajiem rezultātiem,

– ņemot vērā *Enrico Letta* 2024. gada aprīļa ziņojumu "Much More Than A Market" (Daudz vairāk nekā tirgus),

– ņemot vērā *Mario Draghi* 2024. gada 9. septembra ziņojumu " The future of European competitiveness" (Eiropas konkurētspējas nākotne),

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A10-0000/2025),

A. tā kā ES dalībvalstis 2023. gadā nodokļos iekasēja 6712 miljardus EUR (ieskaitot obligātās faktiskās sociālās iemaksas), t. i., par 4,7 % vairāk nekā 2022. gadā[15];

B. tā kā 2023. gadā nodokļu slogs (t. i., kopējie nodokļu ieņēmumi procentos no IKP) ES bija 39,0 % no IKP, proti, nedaudz mazāki nekā 2022. gadā[16];

C. tā kā 2023. gadā ES PVN ieņēmumi bija 7,1 % no tās IKP un 18,3 % no kopējiem valsts ieņēmumiem[17];

D. tā kā saskaņā ar Komisijas datiem neiekasētie PVN ieņēmumi 2022. gadā bija 89,3 miljardi EUR[18];

E. tā kā dalībvalstis izmanto atšķirīgu pieeju nodokļu iekasēšanai un ieņēmumu aplikšanai ar nodokļiem un tā kā atšķiras arī veids, kādā dalībvalstis pēdējos desmit gados ir veikušas izmaiņas sava nodokļu kopuma struktūrā un to iekasēšanā[19];

F. tā kā *M. Draghi* savā visaptverošajā ziņojumā par Eiropas Savienības ekonomisko stāvokli brīdina par ES ražīguma un konkurētspējas pazemināšanos un par to, ka bez apņēmīgas rīcības ES saskarsies ar "lēnu un agonizējošu lejupslīdi", kā arī uzsver nepieciešamību pēc koordinētas politikas, mazinot birokrātiskos šķēršļus, lai uzlabotu konkurētspēju, un identificējot un atceļot nevajadzīgus noteikumus, arī nodokļu uzlikšanas jomā,

Nodokļu uzlikšana un uzņēmējdarbības vide

1. uzsver, ka vienkāršiem un paredzamiem nodokļu jomas noteikumiem būtu jāatvieglo nodokļu maksātājiem nodokļu maksāšana un valdībām — ieņēmumu administrēšana un iekasēšana; vērš uzmanību uz nepieciešamību izveidot noteikumu ievērošanai draudzīgu

[14] OV C, 2024/4165, 2.8.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4165/oj.
[15] Eiropas Komisijas datu apkopojums "Data on Taxation Trends", pēdējo reizi atjaunināts 2025. gada 10. martā.
[16] Eiropas Komisijas datu apkopojums "Data on Taxation Trends", pēdējo reizi atjaunināts 2025. gada 10. martā.
[17] Eiropas Komisijas datu apkopojums "Data on Taxation Trends", pēdējo reizi atjaunināts 2025. gada 10. martā.
[18] Eiropas Komisija, *VAT gap in the EU – 2024 report*, 2024. g.
[19] Eiropas Komisijas Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāts, Annual report on taxation 2024 – Review of taxation policies in the European Union, 2024. g.

un uzņēmējdarbību atbalstošu Eiropas Savienību, kurā ražīgas nozares var konkurēt un plaukt un darba ņēmēji — gūt labus ienākumus;

2. uzsver, ka ES nodokļu sistēmas jomā būtu jāievēro subsidiaritātes un proporcionalitātes princips un ka dalībvalstīm būtu jāpatur tiesības pielāgot savu nodokļu sistēmu savām specifiskajām vajadzībām, vienlaikus ievērojot kopīgus standartus un nodrošinot ieņēmumu efektīvu izmantošanu;

3. atzīmē, ka Eiropas uzņēmumi, it īpaši mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), ir ļoti svarīgs ekonomikas izaugsmes un darbvietu radīšanas virzītājspēks visā kontinentā; atgādina, ka MVU saskaras ar būtiskiem fiskāliem izaicinājumiem sarežģīto nodokļu jomas noteikumu un sadrumstaloto nodokļu sistēmu dēļ, kas rada lielu administratīvu slogu un nodokļu saistību izpildes izmaksas, kavējot šo uzņēmumu izaugsmi un inovāciju; mudina Komisiju izpētīt risinājumus, kas vienkāršotu nodokļu procedūras un samazinātu nodokļu saistību izpildes izmaksas;

Konkurētspēja un ekonomikas izaugsme

4. atzinīgi vērtē Eiropadomes secinājumus par jauno Eiropas konkurētspējas kursu; šajā sakarā pauž nožēlu par to, ka nodokļu uzlikšana nav iekļauta kā viens no Eiropas konkurētspējas uzlabošanas galvenajiem faktoriem; prasa pastiprināt sadarbību nodokļu jomā Eiropas Savienībā, mazinot sadrumstalotību un sarežģītību un vienlaikus veicinot ciešāku sadarbību un uzticēšanos starp dalībvalstīm, lai uzlabotu Eiropas ekonomikas konkurētspēju;

5. atzinīgi vērtē Eiropadomes secinājumus par liekā atmešanu un vienkāršošanu nodokļu jomā; uzsver, ka ES nākotnes iniciatīvās par nodokļu uzlikšanu īpaša uzmanība būtu jāpievērš administratīvajai vienkāršošanai, nodokļu noteikumu pārklāšanās novēršanai (attiecīgā gadījumā), skaidrības palielināšanai un nodokļu noteikumu piemērošanas racionalizēšanai;

Nodokļu vienkāršošana un digitalizācija

6. atgādina par Komisijas prioritāti nodrošināt uzņēmējdarbības vienkāršošanu visās politikas jomās, tostarp nodokļu uzlikšanā, lai ziņošanas prasības samazinātu par 25 % (un MVU — vismaz par 35 %); šajā sakarā aicina Komisiju sistemātiski veikt visu jauno ar nodokļiem saistīto tiesību aktu priekšlikumu *ex ante* ietekmes izvērtēšanu, kā arī pašreizējo pasākumu konkurētspējas pārbaudi, lai izmērītu cerēto administratīvā sloga samazinājumu un nodrošinātu, ka jaunie noteikumi atbilst ES ekonomikas izaugsmes mērķiem;

7. atgādina, ka vienkārši, stabili un paredzami nodokļu jomas noteikumi ir ļoti svarīgi konkurētspējīgai ekonomikai; aicina Komisiju sniegt vadošus norādījumus visām dalībvalstīm nodokļu sistēmu vienkāršošanā, lai mazinātu administratīvo slogu uzņēmumiem; atzīst, ka noteiktība nodokļu jomā un atmaksas procedūru un atskaitījumu vienkāršošana ir ļoti svarīgi risinājumi administratīvā sloga mazināšanai, it īpaši MVU;

8. uzsver digitalizācijas, it īpaši mākslīgā intelekta, potenciālu administratīvā sloga un nodokļu saistību izpildes izmaksu samazināšanā uzņēmumiem, sevišķi MVU; mudina

Komisiju un dalībvalstis veicināt nodokļu administrēšanas digitalizāciju un vienkāršošanu;

9. aicina Komisiju izvērtēt un vienkāršot pašreizējo PVN satvaru, lai mazinātu administratīvo slogu, uzlabotu konkurētspēju un samazinātu starpību starp paredzētajiem un faktiski iekasētajiem nodokļa ieņēmumiem (neiekasētie PVN ieņēmumi);

10. atkārto Parlamenta nostāju attiecībā uz *HOT*, *DEBRA* un *FASTER*; pieņem zināšanai notiekošās diskusijas par *BEFIT* priekšlikumu;

ESAO 1. un 2. pīlārs un starptautiskā nodokļu uzlikšana

11. atkārto ES apņemšanos īstenot ESAO vienošanos attiecībā uz 2. pīlāru, vienlaikus ņemot vērā pašreizējo situāciju 2. pīlāra noteikumu jomā, tostarp nesen, 2025. gada 20. janvārī, ASV prezidenta izdoto izpildrīkojumu, ar ko tiek noteikts, ka ESAO globālā vienošanās par nodokļiem ASV nav spēkā; mudina Komisiju informēt Parlamentu par ārkārtas situācijas plāniem un nekavējoties veikt mērķvirzītus pasākumus, lai aizsargātu ES intereses un novērstu atbildes pasākumus;

12. uzsver, ka 2. pīlāram būtu jānodrošina globāla minimālā nodokļu likme, ko Savienībā piemēro starptautiskām un lielām vietējām grupām; atzinīgi vērtē tās iekļaušanu valstu tiesību aktos; prasa nodrošināt juridisko skaidrību tās piemērošanā un cer, ka drīz beigsies administratīvo norādījumu apspriešanas un publicēšanas process un ka uzņēmumiem, kas ietilpst 2. pīlāra darbības jomā, tiks sniegta nepieciešamā noteiktība; gaida turpmāku notikumu attīstību attiecībā uz ESAO pastāvīgajiem aizsardzības noteikumiem;

13. atzīmē, ka pēdējos gados Eiropas Savienība ir īstenojusi vērienīgu programmu, lai apkarotu izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu, un ir ieviesusi vairākus jaunus noteikumus un ziņošanas prasības (piemēram, izmantojot *ATAD*); pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu, ka tā izvērtēs Nodokļu apiešanas novēršanas direktīvu (*ATAD*), ņemot vērā 2. pīlāru, un 2025. gada 3. ceturksnī iesniegs visaptverošu ziņojumu par attiecīgajiem pasākumiem;

14. atzīmē ESAO 2023. gada oktobrī publicēto Daudzpusējo konvenciju, kurā izklāstīti tehniskie noteikumi 1. pīlāra A summas īstenošanai, un notiekošās sarunas;

Nodokļu šķēršļi vienotajā tirgū

15. atzīmē, ka sadrumstalotā ES nodokļu vide rada sarežģītību, nenoteiktību un augstas nodokļu saistību izpildes izmaksas ES uzņēmumiem, it īpaši MVU; uzsver nepieciešamību novērst nodokļu šķēršļus pārrobežu investīcijām un palielināt pašu kapitālu uzņēmumu finansēšanā; šajā sakarā atgādina *Draghi* ziņojumu, kurā uzsvērts, ka ES iedzīvotājiem vajadzētu būt nodrošinātai iespējai ieguldīt citās dalībvalstīs bez sarežģītām nodokļu uzlikšanas procedūrām, kas faktiski rada nodokļu dubultu uzlikšanu;

Cīņa pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu

16. apņemas cīnīties pret agresīvu nodokļu plānošanu taisnīgai Eiropai, ņemot vērā MVU un zemākās un vidussķiras mājsaimniecību īpašo stāvokli un intereses; atzīst agresīvas nodokļu plānošanas būtisko ietekmi uz ieņēmumiem, kas rada nevienlīdzīgus konkurences apstākļus ekonomikas dalībniekiem un var pasliktināt attieksmi pret nodokļu maksāšanu; mudina Komisiju uzlabot dalībvalstu sadarbību cīņā pret agresīvu nodokļu plānošanu, it īpaši, pastiprinot informācijas apmaiņu, veicot koordinētu revīziju un uzlabojot izpildes nodrošināšanu;

17. atzīmē Direktīvas par administratīvo sadarbību (*DAC*) lomu izvairīšanās no nodokļu maksāšanas mazināšanā un pārredzamības palielināšanā, vienlaikus uzsverot sarežģītību un administratīvo slogu, it īpaši *DAC 6* ietvaros;

18. prasa uzlabot sadarbību starp Eiropas Prokuratūru un *Eurofisc*, lai pastiprinātu izlūkdatu apmaiņu, koordinētus izpildes nodrošināšanas centienus un pārrobežu izmeklēšanu cīņā pret krāpšanu PVN jomā un citiem izvairīšanās no nodokļu maksāšanas veidiem;

Pārrobežu nodokļu uzlikšana un darbaspēka mobilitāte

19. aicina Komisiju nākt klajā ar pētījumu par to, kā vienkāršot nodokļu noteikumus un novērst nodokļu sadrumstalotību pārrobežu darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, lai veicinātu konkurētspēju; atzīmē, ka atšķirīgas valstu nodokļu sistēmas rada administratīvu slogu, juridisko nenoteiktību un nodokļu dubultu uzlikšanu, kas kavē darbaspēka mobilitāti un pārrobežu uzņēmējdarbību;

Nodokļu uzlikšana un inovācija

20. aicina Komisiju saskaņā ar *Draghi* ziņojumā iekļautajiem priekšlikumiem veikt turpmākus pētījumus par pētniecībai un attīstībai un inovācijai paredzēto nodokļu stimulu ietekmi uz Eiropas konkurētspējas uzlabošanu pasaules mērogā; prasa pastiprināt sadarbību un uzticēšanos starp dalībvalstīm, veicinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus e-komercijai, digitālajiem pakalpojumiem un citām strauji augošām nozarēm;

21. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Referents uzskata, ka pašreizējā ekonomiskajā vidē ir jācenšas panākt vienkāršošanu un mazināt regulatīvo un administratīvo slogu.

Eiropas Savienības nodokļu vide ir kritiskā stāvoklī, un tāpēc ir jāpanāk līdzsvars starp ekonomikas izaugsmes veicināšanu, konkurētspējas uzlabošanu un nodokļu taisnīguma nodrošināšanu. Mainīgajā ekonomiskajā vidē, kurai raksturīga digitalizācija un globalizācija, ir nepieciešama koordinēta nodokļu politika, lai stātos pretī pārrobežu izaicinājumiem, vienlaikus mazinot administratīvo slogu uzņēmumiem, it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU).

Principi, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienību 4. pantā un Līgumā par Eiropas Savienības darbību, uzsver iekšējā tirgus, preču, pakalpojumu un kapitāla brīvas aprites un personu brīvas pārvietošanās nozīmi. Paredzams nodokļu satvars ir ļoti svarīgs, lai atbalstītu iekšējo tirgu un nodrošinātu, ka uzņēmumi var efektīvi un bez liekas sarežģītības darboties pāri robežām. Lai gan ES ir panākusi progresu cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu, ir nepieciešami turpmāki pasākumi, lai mazinātu birokrātiskos šķēršļus un radītu uzņēmējdarbībai labvēlīgāku vidi, kā uzsvērts *Draghi* ziņojumā "Eiropas konkurētspējas nākotne".

Nodokļu vienkāršošana un digitalizācija ir ļoti svarīgas, lai mazinātu nodokļu saistību izpildes izmaksas un uzlabotu efektivitāti. Komisijas apņemšanās samazināt ziņošanas prasības par 25 % (un MVU — vismaz par 35 %) ir solis pareizajā virzienā. Jaunu ar nodokļiem saistītu priekšlikumu *ex ante* ietekmes izvērtēšana un esošo pasākumu konkurētspējas pārbaude palīdzēs saskaņot nodokļu politiku ar plašākiem ekonomikas mērķiem.

Nodokļu administrēšanas digitalizācijai ir liels potenciāls administratīvā sloga mazināšanā. Mākslīgā intelekta (MI) un digitālo rīku izmantošana var racionalizēt nodokļu saistību izpildes procedūras, atvieglojot uzņēmumiem, it īpaši MVU, orientēšanos sarežģītos nodokļu jomas noteikumos.

Pastiprināta sadarbība starp dalībvalstīm ir izšķiroši svarīga cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un agresīvu nodokļu plānošanu. Uzlabota informācijas apmaiņa, koordinēta revīzija un pilnveidoti izpildes nodrošināšanas mehānismi var pastiprināt cīņu pret nodokļu ļaunprātīgu izmantošanu.

Secinājums: ES nodokļu programmā prioritāte jāpiešķir vienkāršošanai, digitalizācijai un sadarbībai, lai radītu taisnīgāku un konkurētspējīgāku nodokļu vidi. Mazinot sadrumstalotību un sarežģītību, uzlabojot digitālos rīkus un pieņemot koordinētas politikas, ES var likt pamatus ilgtspējīgai izaugsmei un labklājībai turpmākajos gados.

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referents apliecina, ka, gatavojot šo ziņojuma projektu, viņš ir saņēmis pienesumu no šādām vienībām un/vai personām:

Vienība un/vai persona
DG TAXUD, European Commission
European Banking Federation
BusinessEurope
Tax Foundation

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīgs vienīgi referents.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, referents apliecina, ka viņš ir iesniedzis attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz to personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.